

රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව - 2015

රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුවේ 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් ප්‍රකාශනය, විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1975 අංක 13 දරන රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකු පනතේ 65(2) වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ජරකාර බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මණ්ඩලයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ (මණ්ඩලය) වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවයන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේ ද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාලවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටින්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීම ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීම ද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් හා උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්ව විගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්ව විගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම (ශ්‍රී ලං ගි ප්‍ර)

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී එකතුව රු.52,659,625 ක් වූ ගනුදෙනු, ප්‍රධාන කළමනාකරණ පුද්ගලයන්, ඔවුන්ගේ පවුලේ සමීප සාමාජිකයන් සහ අස්තීත්වයන් සමඟ එළඹ තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 24 හි අවශ්‍යතාවය පරිදි මෙම ගනුදෙනු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අනාවරණය කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී ලං ගි ප්‍ර) අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරනු ලැබ ඇතත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්නුම් කෙරෙන ශේෂ පිළිබිඹු වන පරිදි පොදු ලෙජර ගිණුම් යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.
- (ආ) 2001 වර්ෂයේදී සියයට 9 ක පොලී අනුපාතයක් මත මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබාගත් රු.250,000,000 ක් වූ ණය මුදල සඳහා එකතුව වූ පොලිය වන රු.336,821,918 ක මුදල සහ එම ණය මුදලේ ප්‍රාග්ධන කොටස සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් මහා භාණ්ඩාගාරයට ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණි. කෙසේ වෙතත්, මෙම ණය මුදලේ පොලිය සඳහා 2006 වර්ෂයේ අවසානය වන විට එකතුව රු.134,321,918 කට පමණක් ගිණුම්වල ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණි. ඉතිරි පොලී මුදලේ එකතුව වූ රු.202,500,000 කට ඉතිරි කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ගිණුම්වල ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.
- (ඇ) 2013 වර්ෂයේ ජූලි 01 දින සිට 2014 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ගම්පහ ශාඛාවේ තැන්පත් කළ එකතුව රු.2,033,026 ක ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තැන්පතු ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ගිණුම්වලින් අත්හැරී තිබුණි. මෙම මුදල හඳුනානොගත් මුදලක් සේ සලකා ප්‍රධාන කාර්යාලයෙහි පවත්වා ගෙන ගිය නොසැසඳූ පාලන ගිණුමට මාරු කර තිබුණි.
- (ඈ) සටහන් කිරීමේ දෝෂයක් හේතුකොට ගෙන 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට උපලබ්ධි වන තෙක් වෙක්පත් ගිණුමේ රු.17,716,837 ක අසාමාන්‍ය හර ශේෂයක් පැවතුණි. එබැවින්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වෙනත් ණයගැතියන් එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩිපුර දක්වා තිබුණි.
- (ඉ) ඉදිරිපත් නොකළ වෙක්පත් ගිණුමේ රු.3,060,627 ක්වූ ශේෂයක් නිරවුල් නොකර දීර්ඝ කාලයක් ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතුණි.
- (ඊ) බැංකුව විසින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශාඛාවල සහ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ජංගම ගිණුම් අතර වෙනස්කම් සසඳා තිබූ නමුත් අදාළ ගිණුම් ගැලපීම සඳහා රු.24,646,881 කට අදාළ සටහන් යොදා නොතිබුණි.

2.2.3 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

විගණනයේදී පහත සඳහන් පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වුණු මුදල හා පරිගණක පද්ධතිය තුළින් ජනිත කළ ශේෂයන් අතර ස්ථාවර තැන්පතු, ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම් සහ ස්ථාවර තැන්පතුවලට එරෙහි ණය මුදල් සම්බන්ධයෙන් වූ රු.50,395,286 ක වෙනස, 2015 වර්ෂය තුළදී නොසැසඳූ පාලන ගිණුමට මාරු කර තිබුණි.
- (ආ) 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රතිමූල්‍ය ණය, උකස් ණය, පුද්ගලික ණය, වතු අංශයේ සේවක අර්ථසාධක ණය, සේවක අර්ථසාධක ණය හා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වූ විභජනය නොකළ ගිණුම්වල ශේෂයන් සහ පරිගණක පද්ධතියෙන් ලබාගත් ශේෂ අතර රු.13,318,499 ක වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.

2.2.4 හඳුනානොගත් වෙනස්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ හඳුනාගැනීමකින් හා ගිණුම්වල ගැලපීමකින් තොරව අත්තිකාරම් ගිණුම්වල රු.7,552,584 ක හර ශේෂයක් හා රු.2,119,457 ක බැර ශේෂයක් දක්වා තිබුණි.
- (ආ) 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට කුලී අත්තිකාරම් ගිණුමේ ශේෂය බැංකුව විසින් රු.2,900,000 ක් බව සනාථ කර තිබූ නමුත් එය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.5,592,830 ක බැර ශේෂයක් ලෙස පෙන්වා තිබුණි.
- (ඇ) ප්‍රධාන කාර්යාලයේ වෙක්පන් මුදල් කිරීමේ ගිණුමේ පවතින වෙනත් වගකීම්වලට අදාළ රු.2,391,827 ක වෙක්පන් වසරකට අධික කාලයක් තිස්සේ හඳුනා නොගෙන සහ සසඳා නොතිබුණි.
- (ඈ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.856,431 ක හඳුනානොගත් හර ශේෂයක් උපවිත දැන්වීම් ගාස්තු ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ඉ) අනෙකුත් බැංකුවල පවත්වාගෙන ගිය බැංකු ගිණුම්වල සටහන් වූ එකතුව රු.4,153,957 ක හඳුනා නොගත් හර හා බැර ශේෂ හඳුනාගැනීමකින් තොරව නොසැසඳූ පාලන ගිණුමට මාරු කර තිබුණි.

2.2.5 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) 2006 අංක 06 දරන මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තාකරණ පනත	කුරුණෑගල ශාඛාවේ “Know Your Customer” ආකෘති පත්‍ර 11 ක් විධිමත්ව සම්පූර්ණ කර නොතිබුණි.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය (i) මුදල් රෙගුලාසි 754	බැංකුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු.12,195,544 ක් වටිනා ස්ථාවර වත්කම් මිලදී ගෙන තිබූ නමුත්, බඩු වට්ටෝරු ලේඛණයේ වලනයන් විධිමත්ව යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි. එබැවින්, බඩු වට්ටෝරු ලේඛණයේ සත්‍යාපනය සටහන් වසර අවසානයේදී

ලබා ගත නොහැකි විය.

(ii) 2002 නොවැම්බර් මස 28 දිනැති අංක 28 දිනැති අංක බැංකුව පරිගණක උපකරණ හා මෘදුකාංග වෙනුවෙන් අයිපීඅයි/ 2002/ 02 දරන භාණ්ඩාගාර ලේඛනයක් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි. වක්‍රලේඛය

(ඇ) අභ්‍යන්තර වක්‍රලේඛ

(i) ප්‍රධාන කළමනාකරු (ශාඛා මෙහෙයුම්) අක්‍රීය ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් ශාඛාවන් කිසිම 2014 මාර්තු 25 දින නිකුත් කරන ලද ලේඛනයක් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි. ලිපිය

(ii) ප්‍රධාන කළමනාකරු (ශාඛා මෙහෙයුම්) සමහර ශාඛා ත්‍යාග තොග ලේඛනය, ස්ථාවර තැන්පතු විසින් නිකුත් කරන ලද අංක සහතික තොග ලේඛනය, පාස්පොත් නිකුත්කිරීමේ BROP/14/07/11 දරන කාර්යාල ලේඛනය සහ ස්ථාවර තැන්පතු ආපසු ගෙවීම් ලේඛනය වක්‍රලේඛය විධිමත්ව පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ බැංකුවේ මෙහෙයුම් කටයුතුවල ප්‍රතිඵලය රු.මිලියන 681 ක බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභය රු.මිලියන 413 ක් විය. ඒ අනුව, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.මිලියන 268 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරුණි.

ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පොලී වියදම හා අනෙකුත් වියදම් පිළිවෙලින් සියයට 7.09 කින් හා සියයට 24.4 කින් අඩුවීම සහ පොලී ආදායම සියයට 6.77 කින් වැඩිවීම මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි. තවද, බැංකුවේ ආකලිත වටිනාකම (Value Addition) 2011 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2013 වර්ෂයේදී සියයට 28.68 ක් අඩු වී තිබූ අතර ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එය සියයට 31 කින් වැඩි වී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.2.1 බැංකුවේ ලාභදායීත්වය

ලැබුණු තොරතුරු අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ සහ ඉකුත් වර්ෂ 5 ක කාලපරිච්ඡේදය තුළ බැංකුවේ ලාභදායීත්වය පහත දැක්වේ.

	2015	2014	2013	2012	2011	2010
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන
(i) පොලී ආදායම	3,879	3,633	3,635	2,879	2,611	2,362
(ii) පොලී වියදම	(2,057)	(2,214)	(2,459)	(1,725)	(1,214)	(1,368)
(iii) ශුද්ධ පොලී ආදායම	1,822	1,419	1,176	1,153	1,397	994
(iv) අනෙකුත් මෙහෙයුම් ආදායම	107	103	97	73	76	387

(v)	අනෙකුත් ආදායම් (වාසි/ (අවාසි))	(95)	(23)	(48)	7	-	1
(vi)	ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම	1,834	1,499	1,225	1,233	1,473	1,382
(vii)	මුළු පුනරාවර්තන වියදම	(1,154)	(1,086)	(882)	(803)	(785)	(743)
(viii)	බදු වලට පෙර ශුද්ධ ලාභය	680	413	343	430	688	639
(ix)	ආදායම් බදු	(271)	(140)	(110)	(158)	(178)	(179)
(x)	ආදායම් බදු වලට පසු ශුද්ධ ලාභය	409	273	233	272	510	460
(xi)	විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය වත්කම්වල පාඩුව	13	3	1	(2)	(3)	-
(xii)	නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් මත ආයුගණක වාසි / (අවාසි) (+/-)	-	(102)	-	-	-	-
	මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	422	174	234	270	507	-

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- * 2010 – 2015 කාල පරිච්ඡේදය තුළදී පොලී ආදායම රු.මිලියන 2,362 සිට රු.මිලියන 3,879 දක්වා සියයට 64.2 කින් ක්‍රමානුකූලව ඉහළ ගොස් තිබුණි. ඒ අතර පොලී වියදම 2010 සිට 2011 දක්වා රු.මිලියන 1,368 සිට රු.මිලියන 1,214 දක්වා අඩු වූ අතර ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ එය රු.මිලියන 2,057 දක්වා සියයට 7 කින් අඩු විය.
- * 2010 – 2011 කාලය තුළදී බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභය රු.මිලියන 639 සිට රු.මිලියන 688 දක්වා සියයට 7.6 කින් වැඩිවිය. ඉන් අනතුරුව, එය 2012 වර්ෂයේ රු.මිලියන 430 සිට රු.මිලියන 343 දක්වා 2013 වර්ෂයේදී සියයට 20.2 කින් අඩු වූ අතර ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී එය රු.මිලියන 413 සිට රු.මිලියන 680 දක්වා සියයට 64.64 කින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වැඩිවිය.
- * සමාලෝචිත වර්ෂයේදී බදු පූර්ව තථ්‍ය ශුද්ධ ලාභය අයවැයගත ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 46.28 කින් වැඩි වී තිබුණි.

3.2.2 වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත

ලබාගත් තොරතුරු අනුව බැංකුවේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ සහ ඉකුත් වර්ෂ 04 ක වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත සමහරක් පහත දැක්වේ.

	2015	2014	2013	2012	2011	
	-----	-----	-----	-----	-----	
	%	%	%	%	%	
ලාභදායීත්ව අනුපාත						
(i)	ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය	5.65	4.97	4.76	5.39	7.26
(ii)	ස්කන්ධයට ප්‍රතිලාභ	9.90	6.87	6	7.31	14.67
(iii)	සාමාන්‍ය වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ	2.11	1.44	1.39	2.01	3.58
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාත						
(i)	ස්කන්ධය/ මුළු වත්කම්	12.45	13.26	14.65	17.04	17.76

(ii) ස්කන්ධය/ ණය	15.61	16.56	18.38	20.66	22.34
(iii) පෙළ I (Tier I)	22.17	25.32	28.09	33.22	39.94
(iv) පෙළ II (Tier II)	22.65	25.32	28.09	33.22	39.94

ද්‍රවශීලතා අනුපාත

(i) ද්‍රවශීල වත්කම්/ තැන්පතු (වගකීම්)	20.62	22.79	21.24	21.98	20.04
(ii) තැන්පතු/ ණය සහ අත්තිකාරම්	104.95	99.52	99.18	93.4	92.51
(iii) ණය ගැනුම්/ ණය සහ අත්තිකාරම්	3.62	4.61	4.21	3.98	4.1

බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවලට සාපේක්ෂව වෙළඳපොල කොටස

(i) ශුද්ධ ණය හා අත්තිකාරම්	5.88	5.56	6.22	5.93	6.08
(ii) මුළු වත්කම්	3.11	2.79	2.92	3.04	3.04

පෙළ I සහ පෙළ II සඳහා ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාත ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පනවන ලද අවම මට්ටම වූ පිළිවෙලින් සියයට 5 සහ සියයට 10 ලෙස පවත්වා ගැනීම සඳහා බැංකුව බොහෝ ඉදිරියෙන් සිටියද, එකී අනුපාත දෙකම ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පහත වැටී තිබුණු අතර ඉකුත් වසර 4 දී අඩුම අනුපාතය වාර්තා විය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

(අ) අක්‍රීය ණය (Non – performing Loans)

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) ලබාගත් තොරතුරු අනුව, 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟ ණය ශේෂය රු.මිලියන 24,953.1 ක් වූ අතර එයින් රු.මිලියන 7,433.02 ක් අක්‍රීය ණය ලෙස හඳුනාගෙන තිබූ අතර එය මුළු හිඟ ණය මුදල්වලින් සියයට 29.78 ක් නියෝජනය විය.
- (ii) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී උකස්, වතු අංශ අර්ථසාධක සහ පෞද්ගලික ණය යන අක්‍රීය ණය ප්‍රතිශතයන් පිළිවෙලින් සියයට 8.21, 68.20 සහ 5.84 ක් වූ අතර ඉකුත් වර්ෂයේදී එකී ප්‍රතිශතයන් පිළිවෙලින් සියයට 11.25, 72.36 සහ 15.64 ක් විය. ඒ අනුව මෙකී ණය ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවයක් පිළිබිඹු කරයි. කෙසේ වෙතත්, අක්‍රීය මෝටර් රථ වාහන ණය ඉකුත් වර්ෂයේ සියයට 8.97 හා සසඳන විට පවතින වර්ෂයේ සියයට 17.95 වැඩිවීමේ ප්‍රවණතාවක් පිළිබිඹු කරයි.

(ආ) දීර්ඝකාලීන හිඟ ණය ශේෂයන්

විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද කාල විශ්ලේෂණයට අනුව, 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟ ණය ප්‍රමාණය රු.මිලියන 24,817.90 ක් වූ අතර එයින් රු.මිලියන 4,156.40 ක් වර්ෂයකට වඩා පැරණි ණය ශේෂයන්ය. රු.මිලියන 9,706 ක් වූ අර්ථසාධක අරමුදල් ණය සහ රු.මිලියන 1,475 ක වතු අංශයේ අර්ථසාධක අරමුදල් ණය මුදල් වලින් පිළිවෙලින්

රු.මිලියන 3,443 ක් හෙවත් සියයට 35 ක් සහ රු.මිලියන 436 ක් හෙවත් සියයට 30 ක් වර්ෂයකට වැඩි කාලයක් හිඟව පැවතුණු බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ණය වියපැහැදීම

ලබාගත් තොරතුරු අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අනුමත කරන ලද ණය සංඛ්‍යාව සහ එකී ණය මුදල්වල වටිනාකම පිළිවෙලින් රු.මිලියන 245 ක් සහ රු.මිලියන 1,609 කින් වැඩි විය. ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී එහි ප්‍රතිශතය පිළිවෙලින් සියයට 1.6 ක් සහ සියයට 27 ක් විය. තවද, වර්ෂය තුළදී මෝටර් රථවාහන ණය ප්‍රදානය කර නොතිබුණි.

(ඈ) සැලසුම්කරන ලද ඉලක්ක ඉටුකර ගැනීම

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි දක්වා තිබූ පහත සඳහන් ඉලක්ක සම්පූර්ණයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ඉටුකර ගෙන නොතිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

කාර්යය සංකේතය -----	ඉලක්කය -----	ඉටුකරගැනීමේ තත්ත්වය -----
ඉලක්ක 1	මාසයකට රු.මිලියන 400 කින් සාමාන්‍ය තැන්පතු වල ශුද්ධ වැඩිවීම.	මාසික තැන්පතු වල ශුද්ධ වැඩිවීම රු.මිලියන 47 ක් හෙවත් ඉලක්කයෙන් සියයට 11.75 ක් පමණක් විය.
	මාසයකදී රු.මිලියන 950 කින් තැන්පතු වල ශුද්ධ වැඩිවීම	මාසයකට තැන්පතු වල ශුද්ධ වැඩිවීම රු.මිලියන 307 ක් හෙවත් ඉලක්කයෙන් සියයට 32 ක් පමණක් විය.
ඉලක්ක 4	ශුද්ධ පොලී ලාභාන්තිකය පවත්වාගෙන යාම සහතික කරගැනීම සඳහා ලාභදායක ඉලක්ක ශාඛා කළමනාකරුවන්ට ලබා දිය යුතු වීම.	ලාභදායක ඉලක්ක ශාඛාවලට ලබාදී නොතිබුණි.
	ආදායමට පිරිවැය අනුපාතය සියයට 58 සිට සියයට 50 දක්වා වර්ධනය කිරීම.	ආදායමට පිරිවැය අනුපාතය සියයට 54 ක් විය.
	මුළු තැන්පතු පදනමෙහි ශුද්ධ වැඩිවීම රු.බිලියන 18 සිට රු.බිලියන 23 දක්වා ඉටුකර ගැනීම.	2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු තැන්පතු පදනම (Deposit base) රු.බිලියන 18.96 ක් විය.
ඉලක්ක 5	පුද්ගල සහ වාහන ණය අක්‍රීය ණය අනුපාතය සියයට 5 දක්වා අඩු කිරීම.	අක්‍රීය පුද්ගල සහ වාහන ණය අනුපාත පිළිවෙලින් සියයට 5.82 සහ සියයට 10.31 ක් විය.

ඉලක්ක 6	නිවාස ණය (උකස් හා අර්ථසාධක) රු.බිලියන 7.2 කින් ඉහළ දැමීම.	සමාලෝචිත වර්ෂයේ අර්ථසාධක හා උකස් ණය රු.බිලියන 4.27 ක් වූ අතර 2014 වර්ෂයේදී එය රු.බිලියන 4.5 ක් විය.
	2013 වර්ෂයේදී එස්එම්ඊ ණය ආරම්භ කර වර්ධනය සාක්ෂාත් කර ගැනීම.	එස්එම්ඊ ණය සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදීවත් ආරම්භ කර නොතිබුණි.
ඉලක්ක 7	සමස්ත ශාඛා ජාලය නව ප්‍රධාන බැංකු විසඳුම් සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීම.	2015 වර්ෂයේදී ප්‍රධාන බැංකු විසඳුමක් හඳුන්වා දී නොතිබුණි.
	සියලුම ශාඛාවල ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර (ATM) ජාල ක්‍රියාත්මක කිරීම.	2015 වර්ෂයේදී ATM ඒකක අළුතින් හඳුන්වා දී නොතිබුණි.
	ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලිය ප්‍රති ඉංජිනේරුකරණය මඟින් කාර්යයන් හා පවත්නා අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවල කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම.	එවැනි කටයුත්තක් සිදුකර නොතිබුණි.
ඉලක්ක 8	පවත්නා MIS පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීම.	එවැනි නව සංවර්ධනයක් සිදු කර නැත.
	MIS අවශ්‍යතා අප්‍රමාදව සපයා දීම සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ IT කණ්ඩායම ශක්තිමත් කිරීම.	තොරතුරු තාක්ෂණ කණ්ඩායමට නවකයන් නොපැමිණි අතර IT කණ්ඩායමේ කාර්ය මණ්ඩලය ශක්තිමත් කිරීමට කිසිදු පුහුණුවක් ලබා දී නොතිබුණි.

4.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

4.2.1 ණය පරිපාලනය

(අ) උකස් ණය

උකස් ණය ප්‍රදානය කිරීමේදී පහත සඳහන් ප්‍රධාන දුර්වලතා නිරීක්ෂණය විය.

- (i) රැකියාවේ නාවකාලික ස්වභාවය නොසලකා 2012 අප්‍රේල් 17 දින රු.1,950,000 ක ණයක් ප්‍රදානය කර තිබූ අතර ඒ හේතුකොට ගෙන ණයකරු 2015 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටද එකදු ණය වාරිකයක් හෝ ගෙවා නොතිබුණි.
- (ii) ඉකුත් ණය මුදල්වල හිඟ මුදල් සැලකිල්ලට නොගෙන ණය මුදල් අනුමත කරන ලද අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.
- (iii) 1990 අංක 18 දරන ණය තොරතුරු කාර්යාල පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව ණය අංක P.O 1594 යටතේ අනුමත කරන ලද රු.10,400,000 ක ණය මුදල් ණය තොරතුරු කාර්යාලයට වාර්තා කර නොතිබුණි. එබැවින්, මෙම

ණය මුදලේ වටිනාකම නොසලකා වෙනත් වාණිජ බැංකුවක් මගින් ණය මුදලක් ලබා දී තිබුණි.

- (iv) පොලී අනුපාත සංශෝධනය සහ ණය කාලය දීර්ඝ කිරීම් බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුවන්ට දන්වා නොතිබූ අවස්ථා 9 ක් නිරීක්ෂණය විය.
- (v) ණය තොරතුරු කාර්යාංශයෙන් වාර්තා ලබා නොගෙන එකතුව රු.3,975,000 ක් වූ ණය මුදල් තුනක් වියපැහැදීම කර තිබුණි.
- (vi) 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට ණය මුදල් දෙකක හිඟ මුදල රු.5,029,332 ක් විය. කෙසේ වෙතත්, ඒවායෙහි කෘත විකුණුම් (force sale) වටිනාකම වූ රු.3,650,000 ද එදිනට ඉක්මවා තිබුණි.
- (vii) ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ආදායම් තක්සේරුව විධිමත්ව සොයා නොබලා වටිනාකම රු.14,615,000 ක ණය මුදල් 5 ක් ලබා දී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ඒවායෙහි හිඟ මුදල රු.11,775,483 ක් විය.
- (viii) සමහර අවස්ථාවලදී උකස් ණය සඳහා පවරා ගත් දේපලවල වටිනාකම, අදාළ ණය මුදල්වල හිඟ වාරික අයකරගැනීමට ප්‍රමාණවත් නොවූ අවස්ථා අනාවරණය විය. එවැනි අවස්ථා 22 කදී ණය මුදල්වලට එරෙහිව පවරාගත් දේපලවල වටිනාකම රු.21,705,000 ක් වූ නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට හිඟ ණය මුදල් ශේෂ එකතුව රු.35,003,631 ක් විය. ඒ අනුව තහවුරු වූ අලාභය රු.13,298,631 ක් විය.

4.3 මතභේදයට තුඩුදුනු ගනුදෙනු

2016 අප්‍රේල් 29 දිනැති අංක පීරීඩ් 03/ 2016 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයට පටහැනිව රු.17,120,888 ක් වූ උපයන විට බදු සේවකයන් වෙනුවෙන් බැංකුව විසින් ගෙවා තිබුණි.

4.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව, අස්තිත්වයක සංවර්ධනය කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපාන සාධකයක් වන නමුත්, 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීරීඩ්/ 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තු චක්‍රලේඛයේ 7 වැනි පරිච්ඡේදයෙන් අවශ්‍ය කර ඇති පුහුණු කමිටුවක් පත්කර නොතිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී පුහුණුව හා සංවර්ධන කටයුතු වෙනුවෙන් මුළු අයවැයගත ඇස්තමේන්තු මුදල වූ රු.මිලියන 13.8 කින් වර්ෂය තුළදී සියයට 30 ක් පමණක් වැයකර තිබුණි. තවද, ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී එම වර්ෂයට වඩා සියයට 53 ක් අඩුවෙන් පුහුණුව සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වැය කර තිබුණි.
- (ආ) බැංකුවේ මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්ති අත්පොතේ 6.4 පරිච්ඡේදයට පටහැනිව, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (ණය), සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (මානව සම්පත් හා නීති), සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (මුදල්) සහ සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (නීති) ඇතුළු ප්‍රධාන තනතුරු 10 ක් සඳහා වසරකට වැඩි කාලයක් වැඩබැලීමේ පදනම මත නිලධාරීන් සේවයේ යොදවා තිබුණි.
- (ඇ) අලෙවි අංශයේ ප්‍රධාන තනතුර වන අලෙවි කළමනාකරු තනතුර 2010 වර්ෂයේ සිට කොන්ත්‍රාත් පදනම මත සේවයේ යොදවා තිබුණි.

4.5 කළමනාකරණ දුර්වලතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල ඉතා පැරණි වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා රු.38,312,700 ක් කුලී ලෙස ගෙවා තිබුණත්, එහි කාර්යාල හා රථවාහන ගාල් කිරීමේ ඉඩකඩ, සනීපාරක්ෂක පහසුකම්, ආහාර ගැනීමේ පහසුකම්, ගබඩා විදුලි රැහැන් පද්ධති ආදී පහසුකම් රාශියක් සතුටුදායක මට්ටමක නොපැවතුණි. කෙසේ වෙතත්, කුලී ගිවිසුමේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව, බැංකුව විසින් රක්ෂණ ආවරණයක් ලබා ගැනීමට අපොහොසත් වී තිබුණි. එබැවින්, කාර්ය මණ්ඩලය, වත්කම් හා ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ආරක්ෂාව අවදානමක පවතී.
- (ආ) පුවත්පත් දැන්වීම් සඳහා රු.මිලියන 3.3 ක් වැය කර තිබූ නමුත්, ඒවායින් බහුතරයක ජනප්‍රිය නොවන මාධ්‍යවල පළකර තිබුණි. එබැවින්, බැංකුව මෙකී වියදමෙන් උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබාගත් බවට සැක සහිත විය. තවද, අලෙවි වියදම් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී විස්තරාත්මක ඇස්තමේන්තුවක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.
- (ඇ) බැංකුවෙන් රු.2,400,000 ක් වංචනිකව ලබාගත් පුද්ගලයෙකුට විරුද්ධව උසාවියේ පවරා ඇති නඩුවේ වර්තමාන තත්ත්වය විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

5. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 අයවැය පාලනය

2015 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මාසයේදී අයවැය ලේඛනය සංශෝධනය කරනු ලැබුවත් සංශෝධිත අයවැය සංඛ්‍යා සහ තථ්‍ය සංඛ්‍යා අතර සියයට 15 සිට සියයට 84 දක්වා වූ විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායක අභ්‍යන්තර පාලන උපකරණයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබූ බව පිළිබිඹු විය.

5.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන ප්‍රකාශ පත්‍රයෙහි (charter) 1 සහ 3 පරිච්ඡේදවලට පටහැනිව, අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ නිලධාරීන් වෙතත් අංශවලට ද වෙතත් අංශවල නිලධාරීන් අභ්‍යන්තර විගණන අංශයටද නිතර නිතර මාරු කර තිබුණි. තවද, සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (මුදල්) ගේ රාජකාරී, 2014 අගෝස්තු 14 දින සිට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක විසින් ආවරණය කර තිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු බැංකුවේ සභාපතිවරයා වෙත වරින් වර දන්වා යවන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතු වේ.

ක්ෂේත්‍රය -----	නිරීක්ෂණය -----
(i) ගිණුම්කරණය	සටහන් කිරීමේ දෝෂ නිසා සමහර ගිණුම් ශේෂයන් නිවැරදි නොවීය.
(ii) බැංකු ගිණුම් මෙහෙයවීම	(i) බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශ 11 ක් සහතික කිරීමේ නිලධාරී විසින් සහතික කර නොතිබුණි.
	(ii) හඳුනා නොගත් හර සහ බැර පිළිවෙලින් රු.2,354,487 ක් සහ රු.1,908,602 ක් නිෂ්කාශනය කිරීමෙන් තොරව දීර්ඝ කාලයක් බැංකු සැසඳුම්වල දක්වා තිබුණි.